

Begin 21e eeuw riep de RHS (Royal Horticultural Society) in Groot-Brittannië *Geranium ROZANNE* uit tot vaste plant van de 20e eeuw. Door zijn spectaculair lange bloeitijd, goede bodembedekkende eigenschappen en makkelijk toepasbaarheid op verschillende grondsoorten is hij onverslaanbaar en een terechte winnaar. Maar ontwikkelingen gaat door. Zijn er inmiddels cultivars op de markt die qua eigenschappen in de buurt komen van ROZANNE?

Auteur: Marlien van der Linden | Foto's: Marco van Noort, Marlien van der Linden

Top 10 *Geranium* – wie gaat ROZANNE verslaan?

Waar komt *Geranium ROZANNE* vandaan?

ROZANNE is een kruising tussen twee selecties van *Geranium wallichianum* en *Geranium himalayense*. Van origine komt *G. wallichianum* uit de Himalaya. Het is een plant met lange ranken, maar een compact groeiende wortelstok, en een blad dat tot bijna over de helft is ingesneden. De bloemen, die een doorsnede van bijna 4 cm hebben, zijn blauw tot paarsroze, vaak met een wit hart en donkere aders. De bijna horizontale kroonbladen omringen de donkere meeldraden en stamper. De bloeitijd begint vrij laat in het seizoen, maar gaat lang door, één van de eigenschappen waarom deze ouder is gekozen. Van juli tot oktober is toch behoorlijk lang voor een ooievaarsbek. Ook de andere ouder, *G. himalayense*, heeft zijn oorsprong in het grote Himalayagebied, maar net een ander gedeelte.

Het blad is nog meer ingesneden dan bij *G. wallichianum*. Hij verspreidt zich door wortelstokken. Hij bloeit al vanaf begin juni met bloemen die vergelijkbaar zijn met die van de andere ouder, maar geeft alleen een beetje nabloei in oktober. Al met al hebben beide ouders veelbelovende eigenschappen om samen nóg mooiere kinderen te krijgen. Dat gebeurde inderdaad in de tuin van Donald en Rozanne Waterer in Engeland; in 2000 was de introductie voor de rest van de wereld door kwekerij Blooms of Bressingham.

Maigheid gewenst

En de rest is geschiedenis, zeg je dan. De plant, met wel 5 cm grote bloemen die blijven zitten tot de eerste vorst, werd immens populair. Met een hoogte van zo'n 50 cm en een breedte van 90 cm heb je maar weinig planten per vierkante

meter nodig. Dat is ook een valkuil, want veel mensen kunnen haast niet geloven dat je er zó weinig nodig hebt. Zet je meerdere stuks op 1 vierkante meter, dan zullen ze tegen elkaar op groeien en wordt het een rommeltje, dus matigheid is gewenst. Mocht dat toch gebeurd zijn, dan kunnen de planten tot bijna bij het hart teruggeknipt worden. Wanneer dat niet te laat in het seizoen is, komen er gewoon weer bloemen in.

Niet stilgezet

Maar genoeg over ROZANNE. In het tweede millennium hebben kwekers en veredelaars niet stilgezet. Ze gingen op zoek naar lookalikes met een net iets andere vorm of kleur die net zo lang bloeit, en daardoor niet alleen in borders te gebruiken is, maar ook in potten.

Top 10 <i>Geranium</i>	Kleur	Hoogte	Opmerkingen
'Azure Rush'	blauw/paars	25-30	groen blad
wallichianum 'Buxton's Variety'	blauw/paars	20-25	groen blad, met wit oog in bloem
HAVANA BLUES ('Noorthava') PBR	blauw	30-35	groen blad met klein wit oog in bloem
wal. MAGICAL ALL SUMMER JOY ('Bocoalsbl') PBR	blauw	35-40	groen blad met klein wit oog in bloem
BLUE SUNRISE 'Blogold' PBR	blauw/paars	35-40	geel/oranje blad
'Pink Penny'	fel roze	30-35	groen blad
'Sylvia's Surprise'	fel roze	30-35	groen blad
'Sweet Heidy'	wit roze naar lila	30-35	groen blad
DREAMLAND ('Bremdream') PBR	zacht roze	20-30	groen blad met wit oog in bloem
'Crystal Lake'	ijsblauw/zacht lila	35-40	grijs groen blad
ROZANNE PBR	blauw/paars	50 cm	groen blad met klein wit oog in bloem

Geranium 'Azure Rush'

1. *Geranium 'Azure Rush'*

Wanneer *G. ROZANNE* toch een beetje te fors wordt voor het doel, kan *G. 'Azure Rush'* een goed alternatief zijn: dezelfde bloeitijd en dezelfde bloem, maar veel rustiger groeiend. Heb je voor *ROZANNE* hooguit twee stuks per vierkante meter nodig, *G. 'Azure Rush'* kan er wel vijf hebben en blijft aanzienlijk lager. Hij is sinds 2007 op de markt en is door Jan Dirk Schuiver van de Duitse kwekerij Jeddelloh gevonden als compact groeiende vorm in *ROZANNE*. Alle onderdelen zijn nét een beetje 'te heet gewassen', behalve de bloemgrootte, wat weer andere toepassingen biedt.

Geranium 'Noorthava' HAVANA BLUES

2. *Geranium 'Noorthava' HAVANA BLUES*

De iets lichtere kleur maakt het onderscheid. Ook de zwarte meeldraden en stamper zijn duidelijker aanwezig en de aders lopen opvallender over de kroonbladen. Door die lichtere tint en een ietwat zilveren gloed over de bloem is hij iets subtieler te combineren met andere kleuren. Ook het blad is een tint lichter groen, waardoor er een mooi contrast ontstaat. De hoogte is maximaal 40-50 cm. Een goede, niet te droge plek in de zon is zijn favoriet; dan heb je er van mei tot november plezier van.

Geranium wallichianum 'Bocoalsbl'

3. *Geranium wallichianum 'Bocoalsbl'* **ALL SUMMER MAGICAL JOY**

Hier kunnen we redelijk kort over zijn. De bloeitijd is weer lang; de bloemkleur is lilapaars, net iets lichter dan bij *ROZANNE*. Hij kan onder drogere omstandigheden groeien en dat kan zo zijn voordelen hebben. Op plaatsen waar het hitte-eilandeffect zijn werk doet, zoals in grote steden, is men gebaat met planten die wat droger kunnen staan. Daardoor kan deze cultivar ook iets makkelijker toegepast worden op plaatsen in het openbaar groen waar extra watergeven geen optie is.

Geranium wallichianum 'Buxton's Variety'

4. *Geranium wallichianum 'Buxton's Variety'*

Nummer twee op de ranglijst is één van de ouders van *ROZANNE*. En die is zeker de moeite waard om hier te noemen. Door zijn onconventionele groeiwijze met losse lange ranken slingert hij zich een weg tussen andere planten door, waardoor een luchtig effect ontstaat. Hij bloeit dus iets later, eind juni-juli, maar gaat zeker tot de nachtvorst door. De bloem is heel gelijkend, hoewel de kleur kan variëren afhankelijk van het weer: paars als het droog en warm is, in koele zomers en op naar de herfst verkleurt hij naar blauw. Het is dus vooral de losse groeiwijze die hem aantrekkelijk maakt. Hij is ontstaan in een tuin in Wales, van dezelfde Buxton die we kennen van *Athemis x hybrida* 'E.C. Buxton'. Hij wordt ook wel aangeboden als *G. w. 'Buxton Blue'*, maar dat is niet de juiste naam.

Geranium 'Blogold' BLUE SUNRISE

5. *Geranium 'Blogold' BLUE SUNRISE*

Voor de afwisseling: *Geranium BLUE SUNRISE* is een aanrader. In plaats van groene spreidende stengels heeft deze cultivar een fris geelgroen blad, waardoor hij ook niet-bloeiend een accent in de border is, leuk te combineren met andere bladplanten. Bij het uitlopen van het blad in het voorjaar oogt het blad zelf oranjegeel. Ondanks de lichte kleur van het blad wordt zonlicht getolereerd, maar hij doet het ook prima in de halfschaduw. De bloemkleur is eerst lilablauw, maar naarmate de nachten kouder worden, verandert die naar zuiver blauw. Eén van de ouders is 'Ann Folkard'; die heeft het DNA van het gele blad ingebracht.

Geranium 'Pink Penny'

6. *Geranium 'Pink Penny'*

G. 'Pink Penny' is een fel frisroze en langbloeiende *Geranium*, met veel *G. wallichianum*-bloed in zich. Deze komt uit de koker van Marco van Noort, die we nog kennen van de *Echinacea*-top 10 uit het vorige nummer. Hij is altijd op zoek naar gezonde, sterke en langbloeiende planten. *HAVANA BLUES* (nummer 3) en 'Sweet Heidi' (nummer 8) zijn ook door hem gevonden en voor 'Pink Penny' hoeft hij zich evenmin te schamen. Deze cultivar is namelijk een goede vakvuller, maar ook als potplant zeer interessant door zijn lange bloeiperiode, met een klein wit hartje in de bloem voor het detail. En wie Penny is? Ze woont ergens in de Verenigde Staten ...

Geranium 'Sylvia's Surprise'

7. *Geranium 'Sylvia's Surprise'*

Sylvia Morrow uit Wrexton in Engeland – wie kent haar niet – gaf in 2009 haar naam aan deze ooievaarsbek. Het is een sport uit *G. w. 'Buxton's Variety'*. Dat is, zoals gezegd, één van de ouders van ROZANNE. Verder is hij sterk gelijkend op de plant waarin hij gevonden is. Vergelijk deze cultivar eens met de hier boven genoemde *G. 'Pink Penny'*. Ik kan begrijpen dat je even niet weet wie nu welke is. Waarom dan toch in de top 10? Omdat het prettig is om een alternatief te kennen. Planten kunnen nu eenmaal niet op commando gekweekt worden, en iedereen mag ook zelf weten wat hij kweekt. Dan is het goed te weten als hovenier of tuinontwerper dat er een alternatief is. Dat geldt niet alleen voor deze twee roze cultivars, maar ook voor een paar andere deelnemers uit dit overzicht.

Geranium 'Bremdream' DREAMLAND

8. *Geranium 'Bremdream' DREAMLAND*

De merknaam verradt het al: het is een droom van een plant. Ik geloof niet dat het iets te maken heeft met het landgoed van Michael Jackson, maar het is een fantastische plant. Over de voorouders is slecht informatie te vinden. Het zijn waarschijnlijk niet dezelfde als van ROZANNE, maar qua bloeitijd en groeiomstandigheden wel vergelijkbaar. Het blad is wat meer grijsgroen dan dat van onze referentie-*Geranium* en ook de bloemen zijn afwijkend kleiner: zachtroze en tot ongeveer 3 cm groot. Maar de bloeitijd is hetzelfde en ook de lange ranken zorgen ervoor dat hij in dit rijtje terechtgekomen is. Door het tere kleurtje is DREAMLAND goed te combineren met bijvoorbeeld theerozen. Over het algemeen houden rozen niet van wortelconcurrentie, maar van planten die uit het hart groeien en niet te diep wortelen, hebben ze geen last. Zo kun je de vaak kale en daardoor lelijke onderkant mooi camoufleren.

Geranium 'Sweet Heidi'

9. *Geranium 'Sweet Heidi'*

Nog maar een roze bloeiende voor het voetlicht gezet, net weer even anders. Alhoewel, het verschil zit hem in de overgang van de kleuren in het bloemblad. Het hart bestaat uit bijna zwarte opvallende meeldraden en stamper, omringd door het kroonblad, dat van binnen naar buiten overloopt van wit naar roze naar lichtpaars naar blauw – voor de liefhebbers onder ons die letten op detail. Eigenschappen en omstandigheden zijn weer zoals bij onze gastvrouw ROZANNE, dus een zonnige plek, maar wat vochthoudende grond.

Geranium wallichianum 'Crystal Lake'

10. *Geranium wallichianum 'Crystal Lake'*

We zijn ongemerkt van een donker en lang bloeiende cultivar overgegaan naar lichtere varianten. We sluiten deze reeks dan ook af met de lichtste kleur. Deze introductie van Hans Kramer van de Hessenhof in Ede valt op door de haast ijsblauwe kleur, met als finishing touch een mooie donkerpaarse tekening op het bloemblad. Het is wel een flinke groeier, met lange ranken die overal tussendoor manoeuvreren, dus geef hem de ruimte.

De auteur, Marlien van der Linden, is werkzaam als sortimentsadviseur bij Rijnbeek and Son en als docent plantenkennis aan de Ontwerpacademie in Boskoop. Tekst met dank aan Nico Huisman en Nico Rijnbeek.

Tot slot

Dat er veel verschillende soorten *Geranium* zijn, is wel bekend, maar dat er binnen deze groep van langbloeiende ooievaarsbekken alweer zoveel nieuwe cultivars op de markt zijn is, toch wel opmerkelijk. Blijkbaar heeft *Geranium* ROZANNE zoveel losgemaakt bij veredelaars, dat er mooie toevoegingen gekomen zijn aan het sortiment.

Voor alle tien planten geldt dus dat ze makkelijk toepasbaar zijn, mits ze op enigszins voedzame grond staan. Sommige zijn zelfs geschikt voor een zonnige plek, andere hebben misschien liever een paar uurtjes schaduw op een dag. Door de lange ranken, die als één bundel uit de grond spruiten, zijn alle toppers zeer geschikt om bloembollen tussen te planten. De bollen kunnen de grond in de buurt van *Geranium* gebruiken om zich te ontwikkelen en tot bloei te komen. Zodra ze uitbloeien en afsterven, loopt de *Geranium* uit en verbergt het afstervende loof van de bollen onder zijn ranken. Wij blij dat we de 'vieze slierten' van de bol kwijt zijn, de bol blij dat hij rustig kan afsterven op een schaduwplekje ... Maar ook tussen heesters die op afstand van elkaar geplant zijn, is deze groep een welkome afwisseling. Kortom, probeer eens een andere kleur of vorm uit en maak je eigen volgorde binnen deze toppers.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!